

Обстеження підприємств для виявлення робіт з підвищеною небезпекою

Перелік видів робіт підвищеної небезпеки приведений у додатку 2 Постанови КМ України від 26 жовтня 2011 р. N 1107 «Порядок видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» (далі Порядок 1107).

До робіт підвищеної небезпеки включається:

1. Технічний огляд, випробування, експертне обстеження, технічне діагностування машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, що зазначені у додатку 3 до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та пункті 1 додатку 7 до такого Порядку 1107.

2. Монтаж, демонтаж, налагодження, ремонт, технічне обслуговування, реконструкція машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, що зазначені у додатку 3 до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.

3. Виробництво, переробка, розподіл та застосування шкідливих небезпечних речовин 1, 2 і 3 класу небезпеки, а також аміаку, водню та продуктів розділення повітря.

4. Вибухові роботи та роботи, пов'язані з використанням енергії вибуху.

5. Утилізація зброї, звичайних видів боєприпасів та виробів ракетної техніки.

6. Газонебезпечні роботи та роботи у вибухопожежонебезпечних зонах.

7. Переробка нафти, вуглеводневих газів і конденсату.

8. Спорудження магістральних газопроводів, нафтопроводів і продуктопроводів (нафтопродуктопроводів, аміакопроводів, етиленопроводів тощо), систем газопостачання природним та зрідженим газом.

9. Роботи з вироблення агломерату, коксу, розплавів чорних і кольорових металів та сплавів на основі таких металів, заготовок для прокатного виробництва, готового прокату, металевих труб і феросплавів.

10. Буріння, експлуатація та капітальний ремонт свердловин під час геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин.

11. Зберігання балонів, контейнерів, цистерн та інших ємностей із стисненим, зрідженим, отруйним, вибухонебезпечним та інертним газом, їх заповнення, спорожнення і ремонт.

12. Роботи в діючих електроустановках напругою понад 1000 В та в зонах дії струму високої частоти.

13. Підземні та відкриті гірничі роботи.

14. Маркшейдерські роботи.

15. Роботи в колодязях, шурфах, траншеях, котлованах, бункерах, камерах, колекторах, замкнутому просторі (ємностях, боксах, топках, трубопроводах).

16. Земляні роботи, що виконуються на глибині понад 2 метри або в зоні розташування підземних комунікацій чи під водою.

17. Водолазні роботи.

18. Роботи верхолазні та скелелазні, що виконуються на висоті 5 метрів і більше над поверхнею ґрунту, з перекриття або робочого настилу, та роботи,

що виконуються за допомогою підйомних і підвісних колисок, механічних підйомачів та будівельних підйомників.

19. Зведення, монтаж і демонтаж будинків, споруд, зміцнення їх аварійних частин, електропрогрівання бетону та електророзморожування ґрунтів.

20. Будівництво, ремонт, експлуатація та ліквідація підземних споруд, не пов'язаних з видобутком корисних копалин.

21. Лісосічні роботи, трелювання, транспортування та сплав лісу.

22. Роботи із збагачування корисних копалин.

23. Зварювальні, газополум'яні, наплавні роботи.

24. Обстеження, ремонт та чищення димарів, повітропроводів.

25. Роботи із збереження та переробки зерна.

26. Звалювання та розпилювання блоків природного каменю.

Перелік машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки згідно додатку 3 Порядку 1107 наступний:

1. Устаткування, пов'язане з використанням, виготовленням, переробкою, зберіганням, транспортуванням, утилізацією чи знешкодженням небезпечних або шкідливих речовин.

2. Технологічне устаткування та лінійні частини магістральних газопроводів, нафтопроводів, продуктопроводів (нафтопродуктопроводів, аміакопроводів, етиленопроводів тощо).

3. Технологічне устаткування, лінійні частини та їх елементи систем газопостачання природним і зрідженим газом суб'єктів господарювання та населених пунктів, а також газовикористовуюче обладнання потужністю понад 100 кВт.

4. Технологічне устаткування систем промислового та міжпромислового збору нафти і газу.

5. Технологічне устаткування об'єктів нафтогазовидобувної промисловості.

6. Технологічне устаткування для утилізації зброї, звичайних видів боєприпасів та виробів ракетної техніки.

7. Гірничошахтне та гірничорятувальне устаткування.

8. Устаткування для видобутку та транспортування корисних копалин відкритим способом.

9. Конвеєрні стрічки для вугільної, гірничорудної, нерудної, металургійної та коксохімічної промисловості.

10. Устаткування для дроблення, сортування, збагачення корисних копалин і огрудкування руд та концентратів, технологічне обладнання з переробки природного каменю.

11. Устаткування та технічні засоби для виготовлення, використання і транспортування вибухових матеріалів і виробів на їх основі, комплекси для їх переробки та зберігання.

12. Технологічне устаткування хімічної, біохімічної, нафтохімічної, нафтогазопереробної, металургійної, коксохімічної, ливарної, олійно-

жирової, ефіроолійної, деревообробної промисловості, хлор- та аміаковикористовуючих виробництв.

13. Технологічне устаткування для целюлозно-паперового виробництва, переробки пластмас, полімерних матеріалів і гумотехнічних виробів.

14. Електрообладнання, призначене для експлуатації (застосування) у вибухонебезпечних зонах.

15. Електричне устаткування електричних станцій та мереж, технологічне електрообладнання напругою понад 1000 В.

16. Парові і водогрійні котли теплопродуктивністю понад 0,1 МВт.

17. Посудини, що працюють під тиском понад 0,05 МПа.

18. Трубопроводи пари та гарячої води з робочим тиском понад 0,05 МПа і температурою води вище 110 град. С, які підлягають реєстрації в територіальних органах Держпраці.

19. Вантажопідіймальні крани і машини, ліфти, ескалатори, траволатори, канатні дороги, підйомники, зокрема будівельні, та фунікулери.

20. Технологічні транспортні засоби, що підлягають реєстрації в територіальних органах Держпраці.

21. Атракціони підвищеної небезпеки стаціонарні, пересувні та мобільні.

«Методичні рекомендації щодо розроблення та оформлення висновків експертизи для видачі дозволів Державним комітетом України з нагляду за охороною праці та його територіальними управліннями» (далі – Методичні рекомендації) затверджені наказом Держнаглядохоронпраці України від 14.04.2004р. № 99 та регламентують вимоги до змісту висновків за результатами експертизи проектно-конструкторської, проектно-технологічної документації машин, механізмів, устаткування (далі – обладнання), стану промислової безпеки, охорони праці, використання та охорони надр, а також спроможності проведення навчання з питань охорони праці.

Методичні рекомендації поширюється на висновки експертизи, які є підставою для отримання суб'єктом господарської діяльності дозволів, що видаються Державним органом України з нагляду за охороною праці та його територіальними управліннями.

Методичні рекомендації розроблено з урахуванням вимог Законів України „Про охорону праці”, „Про наукову і науково-технічну експертизу”, „Про об'єкти підвищеної небезпеки”, Гірничого закону України, Положення про Державний комітет України з нагляду за охороною праці, затвердженого Указом Президента України від 16 січня 2003р. № 29, Порядку видачі дозволів Державним комітетом України з нагляду за охороною праці та його територіальними органами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2003 року № 1631(зараз діє Порядок, затверджений Постановою КМУ від 26.10 2011 року №1107).

Методичні рекомендації поширюються на всі експертні організації, що виконують експертну.

Порядок розроблення висновків експертизи наступний:

З метою встановлення спроможності суб'єкта господарювання експлуатувати об'єкти, машини, механізми, устаткування підвищеної небезпеки та/або виконувати заявлені роботи підвищеної небезпеки, технічний експерт здійснює:

1. Розгляд заяви суб'єкта господарювання з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2003р. № 1631 щодо викладення діяльності, яку має намір розпочати або продовжити замовник, у формулюваннях визначених цією постановою.

2. Розробку програми проведення експертизи.

3. Перевірку комплектності наданої документації з урахуванням орієнтовного її переліку (додатки 1-6 до Методичних рекомендацій).

4. Добір необхідних для проведення експертизи нормативно-правових актів з охорони праці (правил, норм, регламентів, положень, стандартів, інструкцій та інших документів, обов'язкових для виконання).

5. Аналіз результатів попередньої експертизи, якщо вона проводилася.

6. Опрацювання наданої документації з метою оцінки її повноти та відповідності вимогам нормативно-правових актів з охорони праці, промислової безпеки, використання та охорони надр.

7. Проведення обстеження виробництва або обладнання з метою встановлення його відповідності вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

В разі необхідності, якщо надана на обладнання документація не дає необхідної інформації про його безпечність, проводиться обстеження виробництва цього обладнання. Якщо таке обладнання встановлено на конкретному виробництві, проводиться обстеження цього виробництва з метою встановлення достатності організаційних заходів щодо його безпечної експлуатації. В такому випадку у висновку експертизи вказується місце установки обладнання.

За необхідності проводяться окремі обстеження, виміри та випробування обладнання.

Вимоги до оформлення висновку експертизи наступні:

Висновки експертизи складаються за формами, встановленими наказом Держнаглядохоронпраці України від 13.04.2004р. № 98.

Зразки оформлення висновків експертизи наведено у додатках 7-11 до Методичних рекомендацій та на сайтах ЕТЦ.

Висновок експертизи складається державною мовою і має містити аргументоване рішення щодо спроможності суб'єкта господарювання забезпечити додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці, промислової безпеки, використання та охорони надр, під час виконання заявленої роботи та/або експлуатації обладнання підвищеної небезпеки, а також проведення навчання з питань охорони праці, викладене стисло, зрозуміло та об'єктивно. Як виключення, за проханням замовника, допускається складання висновку експертизи російською мовою.

Якщо суб'єкт господарської діяльності має намір одночасно виконувати роботи підвищеної небезпеки та експлуатувати обладнання підвищеної небезпеки, складається поєднаний (додаток 7, додаток 8 Методичних рекомендацій) висновок експертизи.

У випадку отримання негативного висновку експертизи суб'єкт господарювання усуває зауваження виявлені під час експертизи і повторно подає документи на експертизу.

За результатами повторно виконаної експертизи оформляється новий висновок. На титульному листі після номера висновку у дужках наводиться номер первинного висновку.

У випадку, коли в результаті експертизи виявлено незначні недоліки, які замовник може усунути у 10-денний термін з дати отримання висновку, допускається, без проведення повторної експертизи, перевірка технічним експертом усунення зауважень з оформленням відповідної довідки за формою, наведеною у додатку 12 Методичних рекомендацій. Довідка є невід'ємною частиною висновку експертизи.

Висновок експертизи візується на кожній сторінці та підписується технічним експертом (експертами), що проводив (проводили) експертизу, після чого на титульному листі затверджується керівником експертної організації або його заступником (в разі відсутності керівника), підписи яких засвідчуються печаткою. Підпис технічного експерта засвідчується особистим штампом. Не допускається затвердження висновку експертизи з прийменником „за” або проставленням косої риски перед назвою посади керівника.

Висновок експертизи оформляється у трьох примірниках, два з яких видається замовнику, а один зберігається у експертній організації.

Технічний експерт має право відповідно до вимог Закону України “Про наукову та науково-технічну експертизу” вимагати надання додаткових матеріалів, розрахунків і обґрунтувань, необхідних для підготовки об'єктивних висновків.

Термін чинності та строк зберігання висновків експертизи:

1. Відповідно до вимог Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого Постановою КМ України від 26 жовтня 2011 р. N 1107 висновки експертизи чинні **протягом одного року** з дати їх затвердження.

2. Термін **зберігання експертних висновків** та документів, наданих на експертизу, складає **шість років з дати затвердження**. Перелік документів, що необхідно зберігати разом з висновком експертизи, наведено у додатку 13 до Методичних рекомендацій (табл. 3.1).

Облік та реєстрація виданих висновків експертизи здійснюється в експертній організації. Рекомендована форма журналу реєстрації виданих висновків експертизи наведена у додатку 14 до Методичних рекомендацій (табл. 3.2).

Нумерація висновків експертизи здійснюється відповідно до додатку 15 до Методичних рекомендацій.

Перелік видів експертних робіт з питань охорони праці та промислової безпеки приведений в табл. 3.3.

Таблиця 3.1 - Перелік документів з числа поданих на експертизу, що повинні зберігатися в архіві експертної організації разом з висновком експертизи

1. Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності.
2. Довідка про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України.
3. Інформація про наявність та стан устаткування, що використовується при виконанні заявлених робіт (акти експертного обстеження, протоколи вимірів опору заземлювачів, опору ізоляції).
4. Відомості про структуру суб'єкта господарської діяльності і(перелік служб і посадових осіб та списки працівників, що виконують роботи підвищеної небезпеки з зазначенням покладених на них обов'язків з питань охорони праці).
5. Документи, що підтверджують навченість керівників, ІТР та працівників з питань охорони праці, а також по професіям, які пов'язані з підвищеною небезпекою.

Таблиця 3.2 - Журнал реєстрації виданих експертних висновків

№№ з/п	№ висновку експертизи	Дата видачі	Найменування об'єкта експертизи	Назва підприємства, П. І. Б. Представника замовника	Розпис представника замовника
1	2	3	4	5	6

Таблиця 3.3 - Перелік видів експертних робіт з питань охорони праці та промислової безпеки

Код	Вид діяльності
01	Експертиза проектно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення тощо виробничих об'єктів та інженерних інфраструктур об'єктів соціально-культурного призначення
02	Експертиза проектно-конструкторської документації для підтвердження відповідності машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки вимогам нормативно-правових актів з охорони праці та промислової безпеки
03	Експертиза проектно-технологічної документації на впровадження нових для даного підприємства технологій

Код	Вид діяльності
04	Експертиза матеріальної бази та документації, що подана суб'єктом господарювання для підтвердження його спроможності виконувати роботи підвищеної небезпеки та/або експлуатувати обладнання підвищеної небезпеки
05	Експертиза проектної документації на розробку родовищ корисних копалин, технічну рекультивацію порушених гірничими роботами земель, консервацію або ліквідацію гірничодобувних підприємств або їх ділянок; планів гірничих робіт
06	Експертиза проектів заходів по охороні будівель і споруд від шкідливого впливу гірничих робіт
07	Експертиза проектів на масові вибухи і на виконання вибухових робіт спеціального призначення
08	Обстеження технічного стану будівель та споруд
09	Експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки
10	Проведення технічного огляду парових та водогрійних котлів, посудин, що працюють під тиском, трубопроводів пари та гарячої води і підйомних споруд
11	Сертифікація продукції, послуг та систем якості
12	Аудит систем управління охороною праці на виробництві
13	Проведення технічного огляду технологічних транспортних засобів, що не підлягають експлуатації на вулично-дорожній мережі загального користування
14	Ідентифікація та декларування об'єктів підвищеної небезпеки, а також розробка планів ліквідації аварійних ситуацій та аварій
15	Експертиза декларацій об'єктів підвищеної небезпеки та планів ліквідації аварійних ситуацій та аварій
16	Навчання та перевірка знань з питань охорони праці
17	Інше